

8.4 រូបមន្ត បារស៊ីវាល (PARSEVAL)

គេអោយអនុគមន៍ខ្លួន f , មានខួប T ហើយព្រមទាំងផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខណ៍ទាំងអស់នៃទ្រឹស្តីបទឌីរិក្លេ ។

គេបានបង្ហាញរួចមកហើយ យើងគ្រាន់តែអនុមត្តិ សន្មត់យកដោយមិនបាច់បញ្ជាក់នូវរូបមន្តខាងក្រោមនេះ ដែលហៅថារូបមន្ត បារស៊ីវាល :

$$\frac{1}{T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} [f(t)]^2 dt = a_0^2 + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{a_n^2 + b_n^2}{2}, \quad \alpha \in R \quad \text{(F-8.4-a),} \quad (\text{ដោយ}$$

a_0, a_n, b_n ជាមេគុណ ហ្វួរីយេនៃអនុគមន៍ f យកចំនួនពិត)

- បើសេរីហ្វួរីយេ មានភាពជា :

$$f(t) = a_0 + \sum_{n=1}^{+\infty} A_n \cos(n\omega t + \varphi), \quad \text{ដោយ } A_n = \sqrt{a_n^2 + b_n^2}, \quad \text{នោះរូបមន្តបារស៊ីវាល}$$

ទៅជា :

$$\frac{1}{T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} [f(t)]^2 dt = a_0^2 + \frac{1}{2} \sum_{n=1}^{+\infty} A_n^2, \quad \alpha \in R \quad \text{(F-8.4-b)}$$

- បើសេរីហ្វួរីយេ មានភាពជា កុំផ្លិច :

$$f(t) = \sum_{-\infty}^{+\infty} c_n e^{in\omega t}, \quad \text{នោះរូបមន្តបារស៊ីវាល ទៅជា :$$

a/ បើ f ជា អនុគមន៍ យកចំនួនពិត

$$\frac{1}{T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} [f(t)]^2 dt = \sum_{-\infty}^{+\infty} |c_n|^2 = \sum_{-\infty}^{-1} |c_n|^2 + |c_0|^2 + \sum_{+1}^{+\infty} |c_n|^2 \quad \text{(F-8.4-c1)}$$

b/ បើ f ជា អនុគមន៍ យកចំនួន កុំផ្លិច

$$\frac{1}{T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} |f(t)|^2 dt = \sum_{-\infty}^{+\infty} |c_n|^2 = \sum_{-\infty}^{-1} |c_n|^2 + |c_0|^2 + \sum_{+1}^{+\infty} |c_n|^2 \quad \text{(F-8.4-c2)}$$

ការបកស្រាយរូបមន្តប្រេនដ្រាស៊ីវ៉ាលតាមរូបវិជ្ជា

បើ f ជាអនុគមន៍គំរូនៃសញ្ញាអគ្គិសនី (Signal électrique), ខួប, មានខួប T គេដឹងថា បើគេយកឯកតាអោយសមរម្យនោះ អនុភាព P (Puissance) នៃសញ្ញាគឺ

$$P = \frac{1}{T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} [f(t)]^2 dt$$

ដូច្នេះរូបមន្តប្រេនដ្រាស៊ីវ៉ាលបង្ហាញថាអនុភាពនៃសញ្ញាអាចគណនាបានដោយប្រើសេរីហ្វួរីយេនៃសញ្ញានោះ ។

ឧទាហរណ៍, ឧបមាយើងចង់រកអនុភាពនៃសញ្ញា :

$$\begin{cases} t \rightarrow a_0 \\ t \rightarrow a_n \cos(n\omega t) + b_n \sin(n\omega t) \quad (\text{អារមូនីក ទី } n) \end{cases}$$

នោះយើងបាន (ដោយរូបមន្តខាងលើ) :

$$P_0 = \frac{1}{T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} [a_0]^2 dt = a_0^2$$

$$P_n = \frac{1}{T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} [a_n \cos(n\omega t) + b_n \sin(n\omega t)]^2 dt$$

$$P_n = \frac{1}{T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} [a_n^2 \cos^2(n\omega t) + b_n^2 \sin^2(n\omega t) + 2a_n b_n \cos(n\omega t) \sin(n\omega t)] dt$$

ដោយប្រើរូបមន្ត នៃអនុគមន៍ត្រីកោណមាត្រ (F-3-1) §3, យើងបាន :

$$P_n = \frac{1}{2T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} [a_n^2 (1 + \cos(2n\omega t)) + b_n^2 (1 - \cos(2n\omega t)) + 2a_n b_n \sin(2n\omega t)] dt$$

ដោយ $\int_{\alpha}^{\alpha+T} \cos(2n\omega t) dt = 0$ និង $\int_{\alpha}^{\alpha+T} \sin(2n\omega t) dt = 0$ (ព្រោះ $\omega = \frac{2\pi}{T}$), គេបាន :

$$P_n = \frac{1}{2T} \int_{\alpha}^{\alpha+T} (a_n^2 + b_n^2) dt = \frac{1}{2} (a_n^2 + b_n^2)$$

$P = P_0 + \sum_{n=1}^{+\infty} P_n = a_0^2 + \frac{1}{2} \sum_{n=1}^{+\infty} A_n^2$	គឺ : (មើលរូបមន្ត F-8.4.b)
$A_n = \sqrt{a_n^2 + b_n^2}$	

ដូច្នេះយើងបានលទ្ធផលដូចតទៅនេះ :

អនុភាពនៃសញ្ញាដែលមានគំរូជាអនុគមន៍ប្លាក់¹ ដោយកង់ៗលើ គឺជាផលបូកនៃអនុភាពរបស់សញ្ញា $t \rightarrow a_0$ និងអនុភាពនៃ អារមូនីក ទាំងអស់ (នេះគឺជាគោលការណ៍ នៃការរក្សាទុកនូវអនុភាព) ។